

Uit: ZON magazine (september 2009)

Stabiliteit en betrouwbaarheid staat voorop Crisis brengt ZON niet uit evenwicht

Het bedrijfsleven gaat zwaar gebukt onder de huidige, instabiele economie. Bedrijven bezuinigen, worden onder curatele gesteld of gaan zelfs in de verkoop. Ook de tuinbouwsector ontsnapt niet aan de malaise. Intussen staat ZON fruit & vegetables fier overeind. “We doen misschien geen opzienbare dingen”, vertelt Frans van Dijck (directeur ZON Holding), “maar wát we doen, doen we goed.”

De Amerikaanse autofabrikant General Motors komt grotendeels in handen van de staat; ABN Amro leunt zwaar op overheidssteun; het Venlose Océ schrapt driehonderd banen extra en vraagt voor 2.400 werknemers deeltijd-WWW aan. Zomaar drie voorbeelden van gerenommeerde ondernemingen die in hun voortbestaan worden bedreigd.

Zoals voor alle bedrijven geldt, is het overleven van de crisis óók voor ZON geen vanzelfsprekendheid. Het verschil met andere bedrijven is mogelijk dat ZON zich enkele jaren geleden – hoewel niet bewust van de dreigende crisis – heeft herbezonnen op haar positie. Het stippelde een nieuwe koers uit en houdt daar nu aan vast. Ze doet dat bovendien in eigen tempo, in de luwte en gebaseerd op bijna 95 jaar ervaring. “Het ongemak dat wij van de crisis hebben, is vooral dat we worden afgeremd in het realiseren van onze groei-doelstellingen”, verklaart Frans van Dijck nader. “Pas wanneer de economie aantrekt, kunnen we versneld vervolgstappen zetten en voor onze telers de rol spelen die zij van ons zijn gewend.”

Garantie

Het gaat hem te ver diezelfde telers te garanderen dat over één, twee, wellicht drie, jaar de crisis over is. “Niemand kan dat overzien. De enige garantie die ik telers kan geven, is hen te wijzen op het bijna 95-jarige bestaan van ZON. En wanneer je naar onze resultaten kijkt in de afgelopen tien jaar, zie je een stabiele onderneming en solide cijfers.”

Zo zit in de productaanvoer, legt hij uit, sinds 2004 een duidelijk stijgende lijn. Ook de omzet neemt toe, maar deze lijn buigt sinds twee jaar licht naar beneden af door de slechte prijsvorming. Daarentegen is sinds 2001 het eigen vermogen gestegen en zijn sinds 2003 de kosten die wij bij telers in rekening brengen flink gedaald. Frans van Dijck: “De stappen die we hebben gezet om dergelijke resultaten te bereiken, zijn misschien niet spectaculair maar wél doordacht. We hebben nooit gekke dingen gedaan. Hierdoor profiteren we in goede tijden misschien niet optimaal van de voordelen, maar in sléchte tijden – zoals nu met onder meer overproductie door uitbreiding en het wegvallen van afzetlanden – vallen we ook niet om.”

Samen

Nog een aantal feiten waaruit blijkt dat ZON een betrouwbare onderneming is, zijn de hoogste uitbetaalprijsen die de coöperatie biedt, de honderd procent garantie dat telers die hun product via ZON verkopen te allen tijde hun geld krijgen én het concreet invulling blijven geven om de groei-doelstellingen te bereiken. De voorbeelden daarvan zijn legio: uitbreiding van de logistieke activiteiten, intensievere samenwerking met retailpartijen, de zoektocht naar nieuwe markt- en afzetgebieden in binnen- en buitenland en het leggen van contacten met partijen binnen de foodservicemarkt.

Alles bij elkaar opgeteld heeft ZON er goed aangedaan zich enkele jaren terug te herpositioneren. Of er ooit weer zo'n moment van herbezinning komt, is niet uit te

sluiten. Aan de andere kant is ZON voortdurend bezig haar marktpositie te verstevigen en nieuwe plannen te maken hoe zich verder te ontwikkelen. Daarbij leert de ervaring dat vooral samenwerking met andere partijen ZON verder heeft gebracht en nog steeds brengt. Zie momenteel het ontstaan van een APO – een Associatie van Producentenorganisaties– voor komkommers. “Je kunt het wel alleen willen doen, maar dat maakt je in een steeds verder liberaliserende markt zeer kwetsbaar”, vertelt Frans van Dijck. “En hoewel in het verleden behaalde resultaten geen garantie bieden voor de toekomst, staat ZON toch al bijna 95 jaar fier overeind. Overigens, wat dat overeind blijven betreft vergelijk ik ZON graag met de Rabobank. De banken maken sinds vorig jaar turbulente tijden door en heel langzaam, en nauwelijks waarneembaar, komt de Rabobank bovendien als meest stabiele, financiële instituut. Het kan niet anders zijn dan dat ze vertrouwen hebben gehouden in hun strategie en dat is precies wat ook ZON doet.”

[kader]

‘Crisissteun’ voor glastuinders

Het ministerie van LNV gaat plannen uitwerken, zodat glastuinders meer kredietmogelijkheden krijgen. Minister Verburg heeft dit toegezegd aan LTO Nederland. De plannen voor de tuinders moeten nog wel door Brussel worden goedgekeurd. De Tweede Kamer heeft met betrekking tot extra maatregelen drie moties aangenomen. Een daarvan betreft een goede kredietregeling voor tuinders. Frans van Dijck is positief over de plannen, mede omdat aan de plannen een discussie wordt gekoppeld over de structuur en het perspectief van de glastuinbouw voor de lange termijn. “Aan de andere kant moet het snel gebeuren, want nu is de nood op veel bedrijven hoog en komt hulp wellicht te laat. Daarnaast worden de prijzen er niet beter door en juist dát is het grootste probleem.”